

پرسش ۵۶: سخن خداوند متعال «و كل انسان الزمناه طائره في عنقه....»

السؤال / ۵۶: ما تفسیر قوله تعالى: (وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنْشُورًا) [23]؟

المرسل: ابراهيم رغيل

تفسیر این سخن خداوند متعال چیست؟ « کردار نیک و بد هر انسانی را چون طوقی به گردنش آویخته‌ایم و در روز قیامت برای او نامه‌ای گشاده بیرون آوریم تا در آن بنگرد» [24].

فرستنده: ابراهیم رگیل

الجواب: بسم الله الرحمن الرحيم، والحمد لله رب العالمين، وصلى الله على محمد وآل محمد الأئمة والمهديين وسلم تسليماً.

أي ولاية الإنسان وعمله من الحسنات والسيئات، فإذا كان الإنسان موالياً لولي الله وحجته على خلقه، يكون كتابه أبيضاً وفيه حسناته وسيئاته، وإذا كان لا يوالي ولي الله وحجته على خلقه، أو يوالي أعداء الله من المدعين المبطلين، يكون كتابه أسوداً ويلقى في النار ولا يكلمه الله [25]، (قَالَ اخْسَأُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ) [26].

پاسخ: بسم الله الرحمن الرحيم، والحمد لله رب العالمين، وصلى الله على محمد وآل محمد الأئمة والمهديين وسلم تسليماً.

یعنی ولایت انسان و اعمال و کردار او از خوبی‌ها و بدی‌ها؛ اگر انسان دنباله‌روی ولی خدا و حجّت او بر خلقش باشد، نامه‌ی اعمالش سفید خواهد بود، در حالی که اعمال نیک و بد وی در کتابش رقم خورده‌اند و اگر انسان از ولی خدا و حجّت خدا بر خلقش پیروی نکند یا دشمنان خدا که مدعیان باطل هستند را پیروی نموده باشد،

کتابش سیاه است، در آتش افکنده خواهد شد و خداوند با او سخن نخواهد گفت [27]؛
خداوند می‌فرماید: « در آتش گم شوید و با من سخن مگویید» [28].

وقال تعالى: (إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتُرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا
أُولَئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ) [29].

و همچنین می‌فرماید: « آنان که کتابی را که خدا نازل کرده است پنهان می‌دارند تا
بهای اندکی بستانند، شکم‌های خود را جز از آتش انباشته نمی‌سازند، خداوند در روز
قیامت با آنها سخن نگوید و پاکشان نسازد و بهره‌ی آنها عذابی دردآور است» [30].

وقال تعالى: (إِنَّ الَّذِينَ يَشْتُرُونَ بَعْدَ اللَّهِ وَأَيْمَانِهِمْ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ
فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ)
[31].

و این سخن خداوند: « کسانی که عهد خدا و سوگندهای خود را به بهایی اندک
می‌فروشند در آخرت نصیبی ندارند و خداوند در روز قیامت نه با آنان سخن می‌گوید و نه
به آنان می‌نگرد و نه آنان را پاکیزه می‌سازد و برایشان عذابی است دردآور» [32].

[23] - الإسراء: 13.

[24] - إسراء: 13.

[25] - عن الإمام الصادق (ع) في حديث قال: (... إلى أن قال: وتأملت فيه مولد قائمنا وغيبته وإبطاؤه وطول عمره وبلوى
المؤمنين (به من بعده) في ذلك الزمان، وتولد الشكوك في قلوبهم من طول غيبته، وارتداد أكثرهم عن دينهم، وخلعهم ربة
الإسلام من أعناقهم، التي قال الله تقديس ذكره: (وَكُلُّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ) يعني الولاية... بحار الأنوار: ج 15
ص 219.

وفي مستدرک سفینة البحار للشیخ علی النمازی: ج 6 ص 618. قال: (تفسیر قوله تعالی: (وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ) یعنی الولاية). (المعلق).

[26] - المؤمنون: 108.

[27] - از امام صادق (ع) روایت شده است که فرمود: «... تا اینجا که فرمود: در ولادت قائم ما و غیبتش و طول عمرش و بلوای مؤمنان (بعد از ایشان) در آن زمان و به وجود آمدن شرّ در دل های آنها به دلیل طولانی بودن غیبتش و برگشتن بیشترین آنها از دین شان و واگذاشتن طوق اسلام از گردن هایشان نگرستیم، که خداوند متعال می فرماید: «كُلُّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ» (کردار نیک و بد هر انسانی را چون طوقی به گردنش آویخته ایم) یعنی ولایت...». بحار الانوار: ج 15 ص 219.

و در مستدرک سفینة البحار علی نمازی ج 6 ص 618 آمده است: «تفسیر این سخن خداوند «كُلُّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ» یعنی ولایت».

[28] - مؤمنون: 108.

[29] - البقرة: 174.

[30] - بقره: 174.

[31] - آل عمران: 77.

[32] - آل عمران: 77.